

POSLOVNO POROČILO O DELOVANJU TURISTIČNEGA DRUŠTVA SUHA KRAJINA ZA LETO 2023

Turistično društvo Suha krajina je eno izmed najaktivnejših turističnih društev na Dolenjskem in tudi v širšem slovenskem prostoru. Nadaljujemo delo iz leta 1938 v Žužemberku ustanovljenega Tujsko-prometnega in olepševalnega društva.

Delovanje članov turističnega društva je povsem prostovoljno. Slogan turističnega društva, 'Suha krajina, kjer čas teče drugače' je označil Suho krajino v Sloveniji in je postal slogan oz. 'blagovna znamka'. Cilji ob ustanovitvi turističnega društva se s požrtvovalnim in prostovoljnim delom članov društva uresničujejo in upravičujejo delovanje društva.

V letu 2023 ni bilo več omejitev zaradi bolezni COVID-19, ki je v preteklih letih močno omejila druženje in delovanje društva, vendar smo bili pred novim izzivom, saj smo svoje delovanje iz gradu Žužemberk preselili v nove prostore na Grajskem trgu 3.

Turistično društvo je v letu 2023 sodelovalo z društvi, klubi in drugimi organizacijami v občini (DU, DKŽ, PGD, vinogradniki...) in okrnjeno z Občino Žužemberk

Turistično društvo je povezano v regijsko Turistično zvezo Dolenjske in Bele krajine in v krovno - Turistično zvezo Slovenije - TZS, kjer delo našega društva zelo cenijo. Odlično smo sodelovali z Občinsko turistično zvezo Ivančna Gorica in TD Ivančna Gorica, TD Ambrus, TD Krka, TD Mirna Peč, TD Straža in drugimi društvi, klubi in organizacijami izven območja Občine Žužemberk, pa tudi iz drugih lokalnih skupnosti širom Slovenije: od Bleda, Ptuja, Spuhlje, Muretincev, ...).

Vzdrževali smo tudi izjemno mednarodno sodelovanje, tako s pobratenima občinama Pregrada iz Hrvaške, saj smo se udeležili več prireditev v Pregradi, sodelovali smo na Beli nedelji in prazniku mesta Pregrade ter se udeležili prireditve Pregradski vinogradniški lonec z ekipo, ki je sodelovala na kuhanju vinogradniškega golaža.

Sodelovali smo na mednarodnem sejmu turizma Alpe-Adria v Ljubljani.

Predsednik društva je bil aktiven v mednarodnem okolju, saj je v okviru DRSP sodeloval na strokovni ekskurziji na Irskem. Viteški red je aktivno in odmevno sodeloval na največji mednarodni prireditvi Renesančni festival Koprivnica, ki je v letu 2019 dobila naziv najboljša turistična prireditev Hrvaške.

V članski knjigi je bilo do konca leta 2023 vseh do sedaj včlanjenih 258 članov. V letu 2023 je do članstva upravičenih 77 članov, članske obveznosti pa je poravnalo 50 članov, oprostitev plačila članarin pa ima 25 članov. Od leta 2013 imajo člani člansko izkaznico TZS. Izjemno smo veseli vseh novih interesentov za članstvo in novih članov, predvsem mladih, ki so in bodo s svojim delom povečali prepoznavnost ter tako krepili delo društva in ljubezen do domačega kraja, okolja...

15.5.2023 smo s strani Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport prejeli odločbo, da imamo status pravne osebe v javnem interesu na področju spodbujanja razvoja turizma in status nevladne organizacije v javnem interesu na področju spodbujanja turizma.

V okviru turističnega društva je zelo aktivno delovala skupina Seinsen-bergensis Tumultus - viteški red Jurija in Volka Engelberta Turjaškega iz Žužemberka, literarna sekcija, pohodniška sekcija. Eva Pršina je bila izvoljena za članico Mladinskega odbora pri TZS ter je aktivna tudi v TZS. Sekcija ročnih del je aktivna pri na sejmu Alpe Adria, projektu DEKD ter Trškogorsko srce.

Posamezni člani in članice društva so pripravljene z neprecenljivo zagnanostjo pomagati in delati za skupne cilje, za promocijo Suhe krajine. V letu 2023 smo v občini organizirali ali soorganizirali 10 prireditev. Z nastopi smo sodelovali na 13 prireditvah, od tega: 4 prireditvah v občini, 6 prireditvah izven občine in 3 v tujini od katerih je bila 1 večdnevna.

Izvajali smo delovne in urejevalne akcije, med katerimi je bila zahtevna skrb urejanje brežin pod gradom in skrb za kozi ter 2 mladiča. Žal smo morali vse koze prodati, zaradi nasprotovanja domačinov. Po izselitvi iz gradu ne skrbimo več za vodene oglede in sprejeme turistov, ne urejamo več gradu in smo iz gradu odnesli skorajda vso opremo v lasti turističnega društva.

Zelo aktivni so bili mladi člani ter družina Pršina, Miran Jenko, družina Lah, družina Kostevec, Andrej Menart, Matjaž Kužnik, Igor Grum, Jožica Pečjak, Slavko Mirtič, Ludvik in Dragica Legan aktivno so delovali tudi Drago Plot, Nik M. Plot, Primož Pasar in ostali.

Med najpomembnejšimi dogodki v letu 2023 so bili: Prešernovanje, spominska ura ob obeležju B-17 v Gradencu, sejmu Alpe-Adria, zbiranje, ocenjevanje in podelitev medalj za pijačo iz grozdja samorodnic, popotovanje s kolesi po rimski cesti, razstava klinozobništva kantavtorja Primoža Pasarja, pohod do Močil, DEKD s predstavitvijo ročnih del in delavnico vezenja, tradicionalni pohod od A do Ž, pohod od Žužemberka do Valične vasi, prvi pohod od Žužemberka do Lisca in ponovna izvedba Miklavževega pohoda od Žužemberškega do Soteškega gradu. Tako smo v letu 2023 kljub omejenemu delovanju organizirali ali soorganizirali več prireditev, urejevalno akcijo v novih prostorih, ki smo jih dobili v brezplačni najem od KZ Trebnje-Krka, preselitev opreme iz gradu ter ureditev novih prostorov ter

aktivno sodelovanje v lokalni akcijski skupini LAS STIK v projektu SKIN-razišči, okusi in doživi Suho krajino.

Člani turističnega društva pa so se izjemno izkazali tudi ob neverjetnih poplavah, ki so avgusta zajele Slovenijo, še posebno Zgornjo savinjsko dolino. Najprej se je delovne akcije za odpravo posledic poplav v Ljubnem 11. avgusta udeležil predsednik društva Vlado Kostevc, ki je bil na delovišču v Okonini. Županu Ljubnega je ponudil pomoč članov društva s kuhanjem več 100 obrokov hrane za prostovoljce in štab CZ Ljubno se je tega razveselil. Delovna ekipa prostovoljcev: Igor Grum-Ičko, Andrej Menard, Matjaž Kužnik-Jorgos ter predsednik društva Vlado Kostevc so v nedeljo, 13. avgusta s vso opremo, materialom ter kombijem OK Žužemberk v Ljubnem, za prostovoljce skuhala okoli 180 porcij pasulja ter še donirala 600 EUR za družino Kosmač, ki ji je plaz odnesel hišo in vse imetje.

Med družabnimi srečanji smo izvedli več čestitk za rojstne dneve članov. Žal vseh nismo uspeli obiskati.

Uspeli smo izvesti ocenjevanje pijač iz grozdja samorodnih vinskih trt, in podelitev medalj, ki je zelo odmevna prireditve. Izvedli smo tudi strokovno ekskurzijo skozi Belo krajino do Belavičev na Hrvaškem, kjer smo spoznali reko Mrežnico z otokom ljubezni, bili srčno sprejeti pri DVD Belaviči, bili v Karlovcu in si ogledali grad Dubovac, kjer je deloval žužemberški Andrej Turjaški..

Mladi člani Anže Pršina, Gašper Lah, Veronika Lah, Žan Hren, Nejc Kebe, Gregor Zajc, Nik M. Plot, Eva Pršina in Miha Kostevc so bili aktivni pri seljenju opreme iz gradu. Še posebno pa so se izkazali izkušeni člani, ki so vedno na razpolago.

Člani društva so zmeraj v najlepši luči predstavljali Žužemberk, Suho krajino, njeno zgodovino, ljudi, običaje in navduševali udeležence, še posebno v tujini. Dobili smo veliko novih znancev in prijateljev.

Med naštetimi dejavnostmi so še: aktivno sodelovanje v raznih projektih, pisanje člankov in obvestil, priprav plakatov, vložena znanja, brezplačnih prevozov na prireditve, simpozije, vaje, učnih ur, ..., prevozov materiala, izdelave in popravila rekvizitov za vse potrebe, raznih sestankov, priprav prizorišč, posredovanja informacij. Prav tako ni všteta izposoja opreme in oblačil za razne projekte drugih društev, klubov ter organizacij ter brezplačno koriščenje opreme, predvsem miz, klopi in stojnic, ki jih izvaja Občina Žužemberk.

Vseh aktivnosti in dogodkov je bilo tokrat manj, le okoli 90. Pri tem je bilo opravljenega več kot 4.300 ur prostovoljnega dela, kar je po pravilniku o vrednotenju prostovoljnega dela v znesku več kot 42.800 EUR! Ob tem je potrebno podati pohvalo Slavku Mirtiču, ki je o delovnih uspehih društva poročal v slovenskih novicah in s tem ponesel dober glas po vsej Sloveniji ter tudi Miranu Jenku, ki o dogodkih obvešča na spletnih straneh Lokalno ter Suhokranjske novice.

Predsednik društva Vlado Kostevc je v upravnem odboru TZS uspešno opravljal naloge člana krovne slovenske turistične organizacije TZS in zastopal Dolenjsko in Belo krajino. Prav tako je bil, kot predsednik turističnega društva, predsednik LAS STIK do konca 2023 in je na vseh dogodkih CLLD v Sloveniji in tujini, zastopal ter predstavljal Žužemberk in Suho krajino.

Na Dnevih slovenskega turizma 2023 v Novi Gorici je posebno priznanje najzaslužnejšim prostovoljcem v TDO od TZS prejel Miran Jenko z Boršta.

Pohvaliti velja vse aktivne člane, ki sodelujejo v raznih sekcijah, udeležencem delovnih akcij, novinarju, ekonomu, čebelarju, učitelju srednjeveških plesov, izvajalcem prevozov in tudi mladim, ki se vse bolj vključujejo v delo in vodenje društva ter vsem drugih delovnih članov. Pohvaliti velja vse, ki so karkoli prispevali v dobro društva, saj brez prostovoljnega dela in prispevkov v materialu ne bi bilo vsega tega, kar je uspelo turistično društvo v teh 30. letih obstoja opraviti. Še enkrat iskrena hvala vsem članom za aktivno sodelovanje in podporo.

Posebno zahvalo je potrebno izreči tudi redkim donatorjem in sponzorjem, ki so zaupali v naše društvo in aktivne člane društva. Brez njihovih donacij in pomoči ne bi uspeli prebroditi krizo. Vsem iskrena hvala.

Turistično društvo v 2024 čaka nadaljevanje nekoliko spremenjenega delovanja, saj je bil ustanovljen je bil Zavod Žužemberk, tako da TD ne skrbi več za grad Žužemberk. Od aprila 2023 delujemo v prostorih KZ Trebnje-Krka na Grajskem trgu 3, pod nekdanjo trgovino v centru Žužemberka. Nadaljevali bomo z načrtanimi smernicami delovanja na vseh področjih prostovoljnega dela in z načrtanim program dela. Veliko energije bo potrebno usmeriti izdajo Monografije ob 30-letnici delovanja in izvedbi akademije ob tej častitljivi obletnici.

Ob vsem tem je TD Suha krajina še vedno eno izmed najaktivnejših turističnih društev na Dolenjskem, v Sloveniji in tudi širše. Še naprej bomo aktivni prostovoljci pri turističnem razvoju Slovenije kot zdrave, aktivne in zelene destinacije.

TD Suha krajina
predsednik
Vlado Kostevc